

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(بازنگری شده)

مقطع کارشناسی ارشد

علم اطلاعات و دانش شناسی

گرایش: مدیریت اطلاعات

گروه علوم انسانی و اجتماعی

کمیته علم اطلاعات و دانش شناسی

مصوبه هشتصد و چهارمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۱/۶/۱۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَّانِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی

گروه: علوم انسانی و اجتماعی
کمیتة تخصصی: علم اطلاعات و دانش شناسی

رشته: علم اطلاعات و دانش شناسی
مقطع: کارشناسی ارشد
گرایش: مدیریت اطلاعات
کد رشته: -

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتصد و چهارمین جلسه مورخ ۹۱/۶/۱۹، برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش مدیریت اطلاعات به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش مدیریت اطلاعات از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۱/۶/۱۹ جایگزین برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع رسانی با گرایش اطلاع رسانی مصوب سیصد و بیست و چهارمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش مدیریت اطلاعات در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

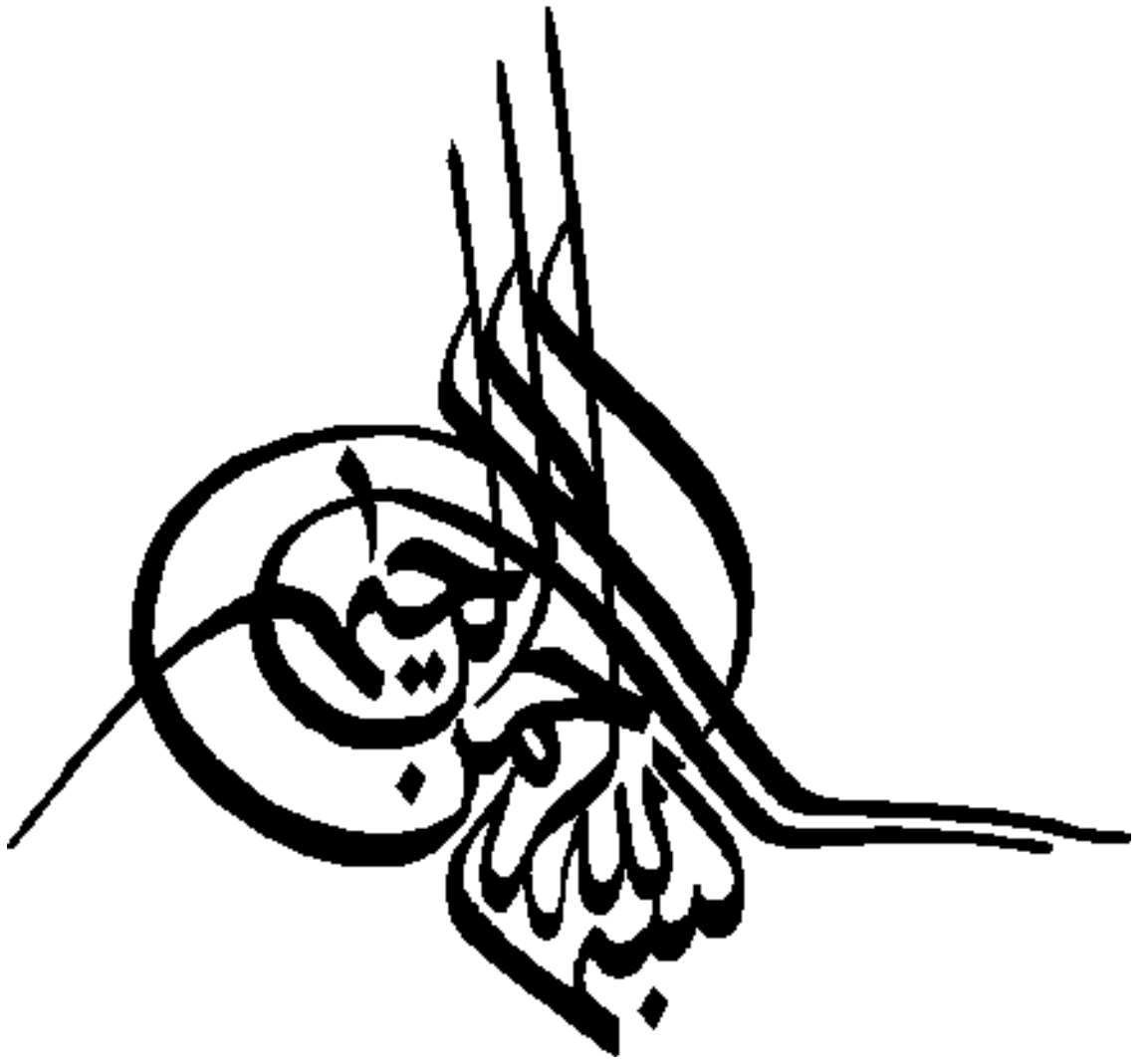
رأی صادره هشتصد و چهارمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۱/۶/۱۹ درخصوص برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش مدیریت اطلاعات:

۱. برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش مدیریت اطلاعات که از طرف گروه علوم انسانی و اجتماعی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری منقش
نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش
مدیریت اطلاعات

گروه: علوم اجتماعی
دوره: کارشناسی ارشد (ناپیوسته)
کمیته تخصصی: علم اطلاعات و دانش شناسی
کد رشته:

مشخصات کلی برنامه دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی
گرایش مدیریت اطلاعات

مقدمه

علم اطلاعات و دانش‌شناسی رشته‌ای است که با مدیریت اطلاعات و دانش سروکار دارد و هدف اساسی آن ایجاد شرایط مناسب برای دسترسی آسان و موثر جامعه (اشخاص و سازمانها) به اطلاعات است. این حرفه براساس اصول و بنیانهای نظری که در طول تاریخ حیات خود تدوین نموده است فرایندهایی را برای گزینش و فراهم‌آوری، سازماندهی، و اشاعه اطلاعات انجام می‌دهد.

اطلاعات سازمانی جایگاه ویژه‌ای در فرایند توسعه یک جامعه دارد. با فراهم‌آوری و سازماندهی منابع مورد نیاز جامعه، راههای دسترسی آسان و سریع افراد را به انواع منابع اطلاعاتی در آموزش و پژوهش فراهم می‌آید. بر این اساس، باید همواره از جدیدترین منابع، ابزارها و روشها برای مدیریت اطلاعات (نیازشناسی، گزینش، فراهم‌آوری، سازماندهی، و اشاعه اطلاعات) بهره‌جویی شود.

ضرورت و هدف دوره:

در طول سالهای اخیر صدها کتابخانه تخصصی و

مراکز اطلاعاتی در سازمانهای دولتی و غیردولتی از جمله مراکز صنعتی و بازرگانی ایجاد شده تا به نیازهای اطلاعاتی متنوع و رو به رشد سازمانها، مدیران و افراد پاسخ دهند. تحولات ناشی از افزایش انواع منابع و نظامهای اطلاعاتی و نیز گسترش انواع فناوریهای نوین از یکسو و نیازهای فزاینده و متنوع جامعه (افراد، سازمانها، و شرکتهای) از سوی دیگر، حرفه علم اطلاعات و دانش‌شناسی را بر آن داشته است تا در محتوا، شیوه‌ها، و نظام آموزشی که دانش و مهارت مورد نیاز متخصصان اطلاعات را به آنها انتقال داده، بازنگری کنند. ضرورت بازنگری در برنامه‌های درسی این حرفه به طور قابل ملاحظه‌ای در نشریه‌ها، کتابها و همایشها مطرح شده است.

توجه به تدوین برنامه‌های آموزشی جدید و متناسب با نیازهای روز از نقاط مثبت نظام آموزشی تلقی می‌شود. با این رویکرد، گروههای آموزشی در دانشکده‌ها خواهند توانست مجموعه آموزشهای مورد نیاز دانشجویان در مقاطع مختلف را بر اساس برنامه جدید ارائه دهند. مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی نیز با توجه به ضرورت دست‌اندرکار شدن دانش‌آموختگان این حوزه در پستهای مدیریتی و اجرایی مراکز اطلاعاتی و سازمانها و لزوم کارکرد موثر و خلاقانه

مدیریت اطلاعات از اهمیت زیادی در نظام آموزشی در ایران برخوردار است. به همین دلیل، این برنامه جدید مناسب آموزش این سطح از متخصصان اطلاعات تدوین شده و پیشنهاد می گردد.

- هدف گرایش "مدیریت اطلاعات" تربیت متخصصانی است که با توجه به تحولات در محیط اطلاعاتی و نیز دگرگونی در نیازهای اطلاعاتی جامعه، قادر به مدیریت تولید، گردش و مصرف اطلاعات در مراکز اطلاعاتی در سازمانهای دولتی و غیردولتی باشد.

نقش و توانایی دانش آموختگان:

از دانش آموختگان این سطح از علم اطلاعات و دانش شناسی انتظار می رود وظایف زیر را به طور مطلوب بر پایه به انجام رسانند:

- نیازشناسی، برنامه ریزی و پیاده سازی برنامه های مرتبط با مدیریت اطلاعات (تولید، گردش و مصرف اطلاعات) برای افزایش کارآمدی سازمانهای دولتی و غیر دولتی در سطوح مختلف
- انجام فعالیتهای تخصصی، فنی و خدماتی در ارتباط با ایجاد نظام اطلاعاتی در مراکز اطلاعاتی
- طراحی و یا کمک به طراحی سیستمهای مدیریت اطلاعات برای پشتیبانی از برنامه ریزی و تصمیم گیری در مراکز و سازمانها
- انجام پژوهش در مسائل عمده مرتبط با مدیریت اطلاعات (نیازشناسی، گزینش، فراهم آوری، سازماندهی، پردازش، و اشاعه)

شرایط اجرای برنامه:

تاسیس دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی (گرایش مدیریت اطلاعات) منوط به داشتن اعضای هیئت علمی و سایر امکانات و شرایط زیر است:

- مدیر گروه با حداقل درجه استادیاری
- استادیار تمام وقت به ازای هر ۶ دانشجوی کارشناسی ارشد یک نفر
- کارگاه مجهز منابع و ابزارهای کار برای انجام کار عملی و تکالیف
- کارگاه مجهز رایانه با اتصال به اینترنت به ازای هر دو دانشجو یک دستگاه

شرایط ورود دانشجو:

- داشتن مدرک کارشناسی در یکی از رشته های تحصیلی از دانشگاههای معتبر داخلی و یا خارجی
- تسلط به یک زبان خارجی برای استفاده بهینه از متون خارجی
- داشتن دانش عمومی پایه
- گذراندن آزمون ورودی کارشناسی ارشد (ناپیوسته) علم اطلاعات و دانش شناسی
- شرط معدل و برگزاری مصاحبه بستگی به خط مشی وزارت علوم و یا دانشگاه و یا گروه آموزشی مربوطه دارد.

طول دوره و شکل نظام:

متوسط طول دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی (گرایش مدیریت اطلاعات) شامل ۴ نیمسال تحصیلی (۲ سال) است و حداکثر آن طبق ضوابط پیش بینی شده در آئین نامه های مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعیین می شود.

طول هر نیمسال ۱۶ هفته و معادل یک نیمسال تحصیلی است. زمان هر واحد درسی از نوع نظری ۱۶ ساعت و از نوع عملی ۳۲ ساعت در طول نیمسال است.

تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی در گرایش مدیریت اطلاعات ۳۲ واحد و به شرح زیر است:

۱۰ واحد	- درس های پایه
۱۸ واحد	- درس های الزامی
۴ واحد	- درس های اختیاری

جدول (۱). برنامه درس های دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته علم اطلاعات و دانش شناسی - گرایش مدیریت اطلاعات، به تفکیک نوع درس

ردیف	نوع درس	نام درس	تعداد واحد
۱	درسهای پایه	مبانی علم اطلاعات و دانش شناسی	۲
		کتابخانه ها و جامعه اطلاعاتی	۲
		روش تحقیق	۲
		سمینار تحقیق	۲
		آمار در علم اطلاعات و دانش شناسی	۲
۲	درسهای الزامی	روشهای بازنمایی اطلاعات	۲
		ذخیره و بازیابی اطلاعات	۲
		معماری پایگاههای اطلاعاتی	۲
		نظامهای اطلاعات مدیریت	۲
		مدیریت دانش سازمانی	۲
		ارزشیابی نظامها و خدمات اطلاعاتی	۲
		پایان نامه	۶
		داده کاوی	۲
۳	درسهای اختیاری	اقتصاد اطلاعات	۲
		بازاریابی اطلاعات	۲
		خدمات اطلاعاتی تخصصی	۲
		مدیریت منابع اطلاعاتی	۲
		مدیریت اسناد (سازماندهی اسناد)	۲
		جمع	۳۲

* از بین درسهای اختیاری، حداقل دو درس به ارزش ۴ واحد انتخاب می شود.

جدول (۲). برنامه درس های دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته علم اطلاعات و دانش شناسی - گرایش مدیریت اطلاعات به تفکیک عنوان درس

ملاحظات	پیش نیاز (شماره ردیف)	تعداد واحد			نام درس	کد درس
		جمع	عملی	نظری		
	-	۲		۲	مبانی علم اطلاعات و دانش شناسی	۱
	-	۲		۲	کتابخانه ها و جامعه اطلاعاتی	۲
	-	۲	-	۲	روش تحقیق	۳
	۳	۲	۲		سمینار تحقیق	۴
	-	۲		۲	آمار در علم اطلاعات و دانش شناسی	۵
	-	۲	۱	۱	روشهای بازنمایی اطلاعات	۶
	۶	۲	۱	۱	ذخیره و بازیابی اطلاعات	۷
	۶ و ۷	۲	۱	۱	معماری پایگاههای اطلاعاتی	۸
		۲	۱	۱	نظامهای اطلاعات مدیریت	۹
		۲		۲	مدیریت دانش سازمانی	۱۰
		۲	۱	۱	ارزشیابی نظامها و خدمات اطلاعاتی	۱۱
		۶	۶		پایان نامه	۱۲
			۱	۱	داده کاوی	۱۳
		۲		۲	اقتصاد اطلاعات	۱۴
		۲		۲	بازاریابی اطلاعات	۱۵
		۲	۱	۱	خدمات اطلاعاتی تخصصی	۱۶
		۲	۱	۱	مدیریت منابع اطلاعاتی	۱۷
		۲	۱	۱	مدیریت اسناد (سازماندهی اسناد)	۱۸

• به منظور گذراندن دروسها در سه نیمسال، می توان برخی دروسهای دارای پیش نیاز را همزمان با آن ارائه داد.

سرفصل درس های دوره کارشناسی ارشد
علم اطلاعات و دانش شناسی
گرایش مدیریت اطلاعات

عنوان درس به فارسی: مبانی علم اطلاعات و دانش شناسی				
عنوان درس به انگلیسی: Knowledge and Information Science Fundamentals				
دروس پیشیناز: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی	الزامی:		
	نظری			
	عملی	اختیاری:		
	نظری			
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

تبیین مفاهیم بنیادی علم اطلاعات و دانش شناسی در عرصه نظر و عمل

اهداف رفتاری:

- توان تبیین اهداف علم اطلاعات و دانش شناسی
- توان تبیین کارکردهای علم اطلاعات و دانش شناسی
- توان تبیین ارتباطات محتوایی علم اطلاعات و دانش شناسی
- توان تبیین جایگاه علم اطلاعات و دانش شناسی

سرفصل‌های اصلی درس:

- اطلاعات و آگاهی
- ابعاد علم اطلاعات و دانش شناسی
- مسائل علم اطلاعات و دانش شناسی
- ارتباط علم اطلاعات و دانش شناسی و سایر علوم
- گستره و پوشش علم اطلاعات و دانش شناسی
- علم اطلاعات و دانش شناسی و جامعه دانش
- سیر تحول علم اطلاعات و دانش شناسی در جهان
- سیر تحول علم اطلاعات و دانش شناسی در ایران
- کارکردهای امروزی علم اطلاعات و دانش شناسی
- بنیان‌ها و ارکان علم اطلاعات و دانش شناسی
- علم اطلاعات و دانش شناسی و برنامه‌های کلان ملی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. انصاری، باقر (۱۳۸۷). آزادی اطلاعات. - تهران: داد گستر.
۲. اش، رابرت بی. (۱۳۸۷). تئوری اطلاعات. مترجم ندا گسیلی. - اردبیل: مهر غزال.
۳. باتلر، پی یرس. جنبه های نظری علم کتابداری. ترجمه هوشنگ ابرامی. تهران: کتابخانه ملی، ۱۳۸۱.
۴. خندان، محمد (۱۳۸۸). فلسفه اطلاعات. تهران: چاپار؛ نهاد کتابخانه های عمومی کشور.
۵. ----- (۱۳۸۸). سیری در سپهر اطلاعات. تهران: نهاد کتابخانه های عمومی؛ چاپار.
۶. رهادوست، فاطمه (۱۳۸۶). فلسفه کتابداری و اطلاع رسانی. تهران: نشر کتابدار
۷. فتاحی، رحمت الله. ارزشها و جذابیت های کتابداری و اطلاع رسانی: بازشناسی مبانی ارزشی کتاب، کتابخانه و کتابداری در عصر جدید. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۸.
۸. فدایی، غلامرضا (۱۳۸۶). کتابداری و اطلاع رسانی در جست و جوی هویتی نو. فصلنامه کتاب. ۱۸(۴).
۹. ----- (۱۳۸۹). مقدمه ای بر هویت کتابداری و اطلاع رسانی. تهران: نهاد کتابخانه های عمومی کشور.
۱۰. منصوری، رضا (۱۳۸۹). معماری علم در ایران. - تهران: دیبایه.
۱۱. میدوز، جک. شناخت اطلاعات. ترجمه محمد خندان و مهدی مهمی. تهران: نشر کتابدار.
۱۲. ویکری، برایان؛ ویکری، الینا. (۱۳۸۰). علم اطلاع رسانی در نظر و عمل. ترجمه عبدالحسین فرج پهلوی. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.

13. Floridi, Luciano. (2010). Information: A Very Short Introduction -. Oxford University Press.

14. Gleick ,James. (2011). The Information: A History, A Theory, A Flood.- New York: Pantheon.
15. Leckie, Gloria J., Given, Lisa M., Buschman, John E.(2010). Critical Theory for Library and Information Science: Exploring the Social from Across the Disciplines.- Littleton: Libraries Unlimited.

عنوان درس به فارسی: کتابخانه ها و جامعه اطلاعاتی				
عنوان درس به انگلیسی: Libraries and Information Society				
درس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
☐ آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐ آزمایشگاه				

هدف:

آشنایی با نقش و جایگاه کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی در جامعه اطلاعاتی

اهداف رفتاری:

- توان تبیین ویژگی های جامعه اطلاعاتی
- توان تبیین جایگاه مراکز اطلاعاتی در جامعه اطلاعاتی

- توان تبیین محرک های اثربخشی کتابخانه ها در جامعه اطلاعاتی

سرفصل های اصلی درس:

- تعاریف جامعه اطلاعاتی
- سیر تحول جامعه اطلاعاتی
- شاخص های جامعه اطلاعاتی
- بازیگران جامعه اطلاعاتی
- جایگاه اطلاعات در جامعه اطلاعاتی
- نقش سواد اطلاعاتی
- نقش کتابخانه ها در دستیابی افراد به اطلاعات دقیق
- کتابخانه ها و عدالت اطلاعاتی
- کارکردها و وظایف کتابداران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. شعبانی، احمد؛ چشمه سهرابی، مظفر (۱۳۸۶). علم اطلاعات و جامعه. - تهران: چاپار؛ دبیرش.
۲. داورپناه، تالیف محمدرضا؛ آرمیده، معصومه (۱۳۸۴). اطلاعات و جامعه. - تهران دبیرش.
۳. ویستر، فرانک (۱۳۹۰). نظریه های جامعه اطلاعاتی. ترجمه مهدی داودی. - تهران: وزارت امور خارجه.
۴. محسنی، منوچهر (۱۳۸۶). جامعه شناسی جامعه اطلاعاتی. - تهران: دیدار.
۵. مهدوی نور، سیدحاتم؛ فتحیان، محمد (۱۳۸۶). پیش به سوی جامعه اطلاعاتی. - تهران: دیباگران.
۶. معتمدنژاد، کاظم (۱۳۸۹). جامعه اطلاعاتی: اندیشه های بنیادی، دیدگاه های انتقادی و چشم اندازهای جهانی. - تهران: میراث قلم.
۷. حسن زاده، محمد و نویدی، فاطمه (۱۳۸۸). عصر اطلاعات و دولت دسترس پذیر. تهران: کتابدار
۸. نجفقلی نژاد، اعظم، حسن زاده، محمد و صادق زاده، علی. (۱۳۹۰). دنیای مجازی. تهران: کتابدار.
۹. هیل، مایک. (۱۳۸۱). تاثیر اطلاعات بر جامعه. ترجمه محسن نوکاریزی. تهران: چاپار.
10. Black, Alistair; Muddiman, Dave; and Plant, Helen (2007) **The Early Information Society**. London: Ashgate Publishing.
11. **The Future of Identity in the Information Society**. (2008) FIDIS International Summer School, Karlstad University, Federation for Information Processing.
12. Jacquart, Rene (2004). Building the Information Society.- New Mexico: Springer.
13. Mosco, Vincent (2008). **Knowledge Workers in the Information Society** .- Lexington, Mass: Lexington Books
14. Hassan, Robert (2008). **The Information Society: Cyber. Dreams and Digital Nightmares**. Cambridge: Polity Press.

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق				
عنوان درس به انگلیسی: Research Methods				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی	الزامی:		
	نظری			
	عملی	اختیاری:		
	نظری			
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☒ ندارد				
☐ آزمایشگاه	☐ سمینار	☐ کارگاه	☐ سفر علمی	

هدف:

ایجاد مهارت و تسلط در دانشجویان در زمینه روش‌های مختلف پژوهش علمی و تفاوت‌های آن‌ها با یکدیگر، به منظور بکارگیری آن در پیشبرد اهداف تحقیقاتی خود

اهداف رفتاری:

- توان تشخیص روش‌های تحقیق
- توان تبیین اجزای اصلی یک تحقیق
- توان طراحی یک پروپوزال تحقیق
- توان انجام یک تحقیق علمی

سرفصل‌های اصلی درس:

- انگیزه‌های پژوهش و انتشار یافته‌های علمی
- مسئله‌یابی و چگونگی بیان مسئله تحقیق؛ نحوه انتخاب موضوع در راستای رفع مشکلات جامعه
- طرح کلی تحقیق: نقش نظریه‌ها در طرح تحقیق؛ چارچوب نظری و اهمیت آن در انجام نظام‌مند تحقیق
- روش‌شناسی‌های انجام پژوهش‌های توصیفی (پیمایشی، موردی، کتابخانه‌ای، تاریخی، تحلیل محتوا، تحلیل استنادی، ...) و آزمایشی (تجربی، شبه تجربی و مانند آن)
- شناخت پژوهش‌های کمی، کیفی و ترکیبی؛ مقایسه نقاط قوت، ضعف و کاربرد روش‌های کمی در مقایسه با روش‌های کیفی
- شناخت و تحلیل جامعه پژوهش؛ نمونه‌گیری و روش‌های آن
- ابزارهای گردآوری داده‌ها، بررسی روایی و پایایی آنها

- روش تجزیه و تحلیل داده ها نظیر روش تطبیقی و آماری
- شیوه های تدوین گزارش پژوهش؛ شیوه های نگارش علمی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری [√]	
		عملکردی	

منابع:

۱. پاول، رونالد. (۱۳۷۹). روش های اساسی پژوهش (برای کتابداران)؛ ترجمه نجلا حریری. تهران: مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی.
۲. خواجه نوری، عباسقلی. (۱۳۸۵). **روش تحقیق**. تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ. (فصل ۱ تا ۷).
۳. دلاور، علی. (۱۳۸۲). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد.
۴. دیانی، محمدحسین. (۱۳۸۴). روشهای تحقیق در کتابداری. مشهد: انتشارات کتابخانه رایانه ای.
۵. سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس؛ حجازی، الهه. (۱۳۸۷). روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: نشر آگه.
۶. کریندورف، کلوس. (۱۳۸۶). **تحلیل محتوا: مبانی روش شناسی**. ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی. (فصل ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶).
۷. کومار، کریشان. (۱۳۷۴). روشهای پژوهش در کتابداری و اطلاع رسانی. ترجمه فاطمه رهادوست با همکاری فریبرز خسروی. تهران: کتابخانه ملی ایران.
۸. محمدی مهر، غلامرضا. (۱۳۸۷). **روش تحلیل محتوا: راهنمای عملی تحقیق**. تهران: دانش نگار. (فصل ۱، ۲، ۳، ۴، ۶).
۹. ین، رابرت کی. (۱۳۸۲). **تحقیق موردی**. ترجمه محمد اعرابی، علی پارسائیان، سیامک افشار. تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی. (فصل ۱، ۲، ۳، ۴، ۷).
10. Beck, Susan E.; Manuel, Kate. (2008). **Practical research methods for librarians and information professionals**. New York: Neal-Schuman Publishers.
11. Cronin, Blaise. (2005). **The hand of science: academic writing and its rewards**. Lanham, Md: Scarecrow Press. [Online]. Available at: <http://www.loc.gov/catdir/toc/ecip052/2004024303.html>

عنوان درس به فارسی: سمینار تحقیق				
عنوان درس به انگلیسی: Research Seminar				
دروس پیشنهادی: روش تحقیق	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۶۴
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی	الزامی:		
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
	نظری			
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

آماده کردن دانشجویان برای پیاده‌سازی روش تحقیق به صورت عملی و با توجه به مسائل مدیریت اطلاعات در سازمان‌ها و تنظیم پروپوزال پایان‌نامه

اهداف رفتاری:

- توان پیاده‌سازی روش تحقیق
- توان شناخت مسائل حوزه مدیریت اطلاعات
- توان طراحی پروپوزال پایان‌نامه
- توان دفاع از پروپوزال تحقیق

سرفصل‌های اصلی درس:

- شناسایی و تجزیه و تحلیل انتقادی مسائل مربوط به فعالیت‌های مدیریت اطلاعات
- در این درس دانشجو باید ضمن برگزیدن یک موضوع پژوهش در راستای علاقمندی خود در مدیریت اطلاعات، یک پیشنهاد اولیه برای انجام تحقیق آماده کند.
- دانشجو موظف است با توجه به پیشنهاد آماده شده، برای این درس اقدام به تهیه یک ارائه علمی بنماید و آن را در کلاس ارائه کند و در معرض نقد و نظر سایرین قرار دهد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
√	√	آزمون‌های نوشتاری √	√
		عملکردی √	

منابع:

با توجه به این که هدف از این درس، اجرای عملیِ آموخته‌های دانشجویان در خصوص انجام تحقیقات حوزه مدیریت اطلاعات است، منابع این درس نیز با توجه به موضوع‌های مختلف تحقیقات دانشجویان متفاوت و متنوع خواهد بود. برخی منابع پیشنهادی:

۱. پریرخ، مه‌ری و فتاحی، رحمت الله. (۱۳۸۴). راهنمای نگارش مرور نوشتار و پیشینه پژوهش در حوزه‌های علوم انسانی و اجتماعی. تهران: نشر کتابدار.
۲. ته‌وری، زهرا. (۱۳۹۰). راهنمای نگارش پایان نامه. تهران: نشر کتابدار.
۳. سیف، علی اکبر. (۱۳۷۸). روش تهیه پژوهشنامه در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر دوران.
۴. شعبانی، احمد. (۱۳۸۸). سمینار تحقیق و پیشنهادیه نویسی در کتابداری و اطلاع رسانی. تهران: چاپار.
۵. علی بیک، سیده؛ علی بیک، محمدرضا. (۱۳۹۰). اندنوت: راهنمای استفاده. تهران: نشر کتابدار.
۶. فدائی، غلامرضا (۱۳۸۹). پایان نامه و رساله دانشگاهی، پژوهش، نگارش و دفاع. تهران: سمت

عنوان درس به فارسی: آمار در علم اطلاعات و دانش شناسی

عنوان درس به انگلیسی: Statistics in Knowledge and Information Science

دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

آشنایی با روش‌های آماری و کاربرد آن در مدیریت اطلاعات

اهداف رفتاری:

- توان انجام کارهای آمار توصیفی
- توان انجام آزمون‌های آماری
- توان تحلیل داده‌های آماری

سرفصل‌های اصلی درس:

- تعریف مفاهیم آمار
- آمار توصیفی
  - نمایش وضعیت موجود

- شاخص‌های گرایش مرکزی
- شاخص‌های پراکندگی
  - آمار استنباطی
  - آزمون‌های آماری
    - آزمون‌های رابطه
    - آزمون‌های تفاوت
  - تکنیک‌های خوشه بندی
  - تکنیک‌های پیش بینی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی √	

منابع:

1. هویدا، علیرضا. (۱۳۸۶). **آمار و روش های کمی در کتابداری و اطلاع رسانی**. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت).
2. هویدا، علیرضا؛ بهزادی، رزیتا. (۱۳۸۷). **کاربرد آمار در پژوهش های علم اطلاعات و دانش شناسی با استفاده از نرم افزار اس پی اس اس**. تهران: کتابدار.
3. واگان، لیون. (۱۳۸۴). **روش های آماری برای متخصصان کتابداری و اطلاع رسانی: رویکردی کاربردی و ساده برای درک، استفاده و تفسیر علم آمار**. مترجم کیوان کوشا، محمدرضا قانع. تهران: چاپار.
4. والپول، رونالد. (۱۳۸۶). **مقدمه ای بر احتمالات و آمار کاربردی**. ترجمه میربهادرقلی آریانژاد، محمد ذهیون. تهران: دانشگاه علم و صنعت ایران. (فصل ۱ تا ۵).
5. Ahsanullah, Mohammad. (2008). **Applied statistical science research**. New York: Nova Science Publishers.
6. **Applied statistical science**. (1996). Commack, N.Y.: Nova Science Publishers.
7. Arbia, Giuseppe. (2006). **spatial econometrics: statistical foundations and applications to regional convergence**. Berlin; New York: Springer. (Section 4-6).
8. MacNeill, Ian B.; Umphrey, Gary J. (1987). **Applied probability, stochastic processes, and sampling theory**. Dordrecht; Boston: D. Reidel; Norwell, MA U. S. A.: Sold and distributed in the U.S.A. and Canada by Kluwer Academic Publishers.
9. Rissanen, Jorma (2007). **Information and Complexity in Statistical Modeling**. - New Mexico: Springer.

عنوان درس به فارسی: روشهای بازنمایی اطلاعات				
عنوان درس به انگلیسی: Information Representation				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
<p>آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐</p>				

هدف: کسب دانش در زمینه اصول، شیوه ها، استانداردها و نظامهای گوناگون بازنمایی اطلاعات (نمایه سازی و چکیده نویسی) و کسب مهارت در روشهای نمایه سازی در محیط های نرم افزاری

اهداف رفتاری:

- توان تبیین مسائل مرتبط با بازنمایی اطلاعات در سیستمهای اطلاعاتی
  - توان تجزیه و تحلیل محتوای منابع اطلاعاتی برای نمایه سازی و چکیده نویسی آنها
  - مهارت انجام امور مربوط به طراحی رکوردهای اطلاعاتی برای ذخیره در پایگاه اطلاعاتی
- سرفصل های اصلی درس:
- تحول در منابع اطلاعاتی و محیط اطلاعات: گستره منابع، فرمتها و ساختار منابع چاپی و دیجیتالی
  - تعریفها، نظریه ها و مفاهیم بازنمایی (جانشین سازی= نمایه سازی و چکیده نویسی) اطلاعات؛
  - منبع اطلاعاتی به منزله موجودیت؛ الگوهای شئی گرا و رابطه-موجودیت در شناخت و بازنمایی
  - تحلیل ساختار منابع (منابع ساخت یافته و غیرساخت یافته)؛
  - تحلیل موضوعی: تحلیل متن، وزن دهی در بازنمایی اطلاعات؛
  - اصول نمایه سازی؛ معرفی و کاربرد روشها و ابزارهای مختلف در این قلمرو؛ خلاصه نویسی و چکیده نویسی اسناد و مدارک

- زبانهای بازنمایی؛ (کنترل شده - نیمه کنترل شده - به زبان طبیعی) ؛

- استانداردهای بازنمایی؛ کنترل مستند موضوعی و مستند نامها
- اصطلاحنامه ها و هستی شناسی ها؛ چگونگی استفاده از آنها در بازنمایی به قصد بازنمایی و نمایش اطلاعات؛ از بازنمایی اطلاعات تا بازنمایی معنا
- زبانهای نشانه گذاری (XML, SGML, HTML) و استانداردهای فراداده ای در بازنمون اطلاعات
- نمایه سازی خودکار؛ استخراج و پردازش متن؛ مروری بر نمایه سازی وب در موتورهای کاوش
- شیوه های نمایه سازی مقادیر در فیلمها در نرم افزارهای کتابخانه ای و پایگاههای اطلاعاتی شیوه ها و معیارهای ارزیابی نظامهای نمایه سازی و چکیده نویسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی √	

منابع:

۱. تیلور، آرلین. (۱۳۸۱). سازماندهی اطلاعات. ترجمه محمدحسین دیانی. مشهد: کتابخانه رایانه ای.
۲. سعدی، زهرا. (۱۳۸۵). "نمایه سازی ویدئو". **مجله کتابداری**. سال ۴۰، ش. ۴۵ (بهار و تابستان). ص ۱۹۳-۲۱۲.
۳. صدیق بهزادی، ماندانا؛ مولوی، فرشته. (۱۳۸۱). اصول چکیده نویسی بر اساس استاندارد ایزو ۲۱۴-۱۹۷۶. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
۴. فاگمن، رابرت. (۱۳۷۴). تحلیل موضوعی و نمایه سازی: مبانی نظری و توصیه های عملی. ترجمه علی مزینانی. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
۵. لنکستر، اف. دابلیو. (۱۳۸۲). نمایه سازی و چکیده نویسی: مبانی نظری و عملی. ترجمه عباس گیلوری. تهران: چاپار.
۶. لی، دیوید. (۱۳۸۳). "ارزشیابی نمایه ها: ملاک های نمایه کارآمد". ترجمه و تلخیص حیدر مختاری. پیام کتابخانه. سال چهاردهم. شماره اول و دوم. (بهار و تابستان).
۷. محمدی فر، محمدرضا. (۱۳۸۱). مبانی نمایه سازی. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
۸. نجیبی، مهدی. (۱۳۸۲). "آئین چکیده نویسی". فصلنامه علوم اطلاع رسانی. دوره ۱۹. ۱ و ۲ (پاییز و زمستان).

[پیوسته]. دسترس پذیر در: www.irandoc.ac.ir/ETELA-ART/19/19_1_2_7_abs.htm

تهران: چاپار.

10. Consortium for International Earth Science Information Network (CIESIN). (2007). "Writing Abstracts: Guidelines for Metadata Development". [on-line]. Available:
<http://www.ciesin.org/metadata/documentation/abstracts/guidelines.html>
11. Pinto Molina, M. (1995). "Documentary abstracting: Toward a methodological model". Journal of the American Society for Information Science. Vol. 46, No.3. p. 225-34.
12. Wellisch, H. H. (1995). "Book and periodical indexing", Journal of the American Society for Information Science, (1986-1998). p. 45.
13. Chu, Heting. (2003). Information Representation and Retrieval in the Digital Age 2nd edition. London: Information Today.
14. Moens, Marie-Francine. (2000). Automatic indexing and abstracting of document texts. New York: Kluwer.
15. Lancaster. F. W. Indexing and abstracting in theory and practice. Illinois: University of Illinois.

عنوان درس به فارسی: ذخیره و بازیابی اطلاعات				
عنوان درس به انگلیسی: Information Storage and Retrieval				
دروس پیشنهادی: روشهای بازنمایی اطلاعات	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی	الزامی:		
	نظری			
	عملی	اختیاری:		
	نظری			
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب دانش در زمینه مفاهیم بنیادی، اصول، نظریه ها، استانداردها، الگوها و روشهای ذخیره و بازیابی اطلاعات در پایگاههای اطلاعاتی

اهداف رفتاری:

- توان تبیین مفاهیم مرتبط با ذخیره داده های منابع اطلاعاتی به جهت بازیابی مطلوب
- توان تجزیه و تحلیل سیستمهای ذخیره و بازیابی اطلاعات
- توان شناسایی انواع مدلها به کار رفته در نظامهای بازیابی
- توان کار با پایگاههای اطلاعاتی و نرم افزارها در ذخیره و پردازش اطلاعات

- توان استفاده از انواع راهبردهای عملی برای جستجو و بازیابی اطلاعات

سرفصل های اصلی درس:

- آشنایی با سیر تحولات در ذخیره و بازیابی اطلاعات (تحول در محیط اطلاعاتی، منابع و محملها- ابزارها- سیستمها - رابط کاربر...)
- مدلهای بازیابی اطلاعات (دسته بندی مدلهای بازیابی اطلاعات - مدلهای مفهومی - مدلهای سنتی و کلاسیک - مدلهای مبتنی بر نظریه مجموعه ها - مدلهای جبری - مدلهای احتمالاتی - مدلهای متون ساخت یافته - مدلهای فرامتنی)؛ الگوریتمهای بازیابی: وزن دهی؛ ریشه یابی؛ خوشه سازی)
- ابر داده و جایگاه آن در ذخیره و بازیابی اطلاعات
- آشنایی با استانداردهای ذخیره و بازیابی اطلاعات
- اصطلاحنامه و جایگاه آن در ذخیره و بازیابی اطلاعات

- مسائل خطی و زبانی در ذخیره و بازیابی اطلاعات
- نظامهای هوشمند بازیابی اطلاعات
- ذخیره و بازیابی اطلاعات در محیط وب (محیط وب و ماهیت سایتها در آن - ساختار پیوندهای فرامتنی - مکانیسم کار مرورگرهای وب - موتورهای کاوش وب (انواع و مکانیسم نمایه سازی - انواع شیوه های جستجو - دسته بندی موتورهای کاوش - محیط رابط کاربر در موتورهای جستجو و تاثیر آن بر بازیابی اطلاعات - ارزیابی موتورهای جستجو)
- جستجو و راهبردهای آن (مباحث مرتبط با جستجو: مسئله و مشکل اطلاعاتی؛ پرسش و درخواست؛ تحلیل پرسش؛ مفهوم راهبرد جستجو و فرایند آن - آلفوریتیم جستجو و بازیابی - بازخورد جستجو - تداوم جستجو و بازیابی - بسط جستجو و انواع آن ...)

- ربط در بازیابی اطلاعات
- معیارهای ارزیابی نرم افزارهای ذخیره و بازیابی اطلاعات
- آینده نظامهای ذخیره و بازیابی در محیط وب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. اخوتی، مریم. (۱۳۸۳). "مفهوم ربط در نظامهای بازیابی اطلاعات: مروری بر نظریه‌ها و ادبیات موجود". **اطّلاع‌شناسی**. س. ۲. ش. ۱. (پائیز)، ص. ۲۳-۴۶.
۲. یزبایتس، ریکاردو؛ دوآرانو ژونتو، برتیه. (۱۳۸۵). **قلمروهای نو در بازیابی اطلاعات**. ترجمه علی حسین قاسمی؛ با همکاری سیروس آزادی، علی جوامع. تهران: چاپار؛ دبیزش. ۲ جلد
۳. پاتو، میراندا لی. (۱۳۷۹). **مفاهیم بازیابی اطلاعات**. ترجمه اسدالله آزاد، رحمت‌الله فتاحی. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.
۴. پولیت، ا. استون. (۱۳۸۰). **نظامهای ذخیره و بازیابی اطلاعات: خاستگاه، توسعه و کاربردها**. ترجمه محمدحسین دینانی، جعفر مهرداد. شیراز: کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی.
۵. حری، عباس. (۱۳۸۳). "زنجیره داوری ربط در فرایند انتقال اطلاعات". **اطّلاع‌شناسی**. س. ۲. ش. ۱. (پائیز)، ص. ۱۷۷-۱۹۴.

۶. حسن‌زاده، محمد. (۱۳۸۳). "تأثیر مدل‌های بازیابی اطلاعات بر میزان ربط". **اطلاع‌شناسی**. س. ۲. ش. ۱. (پائیز)، ص. ۶۳-۹۰.
۷. دلیلی، حمید. (۱۳۸۳). "نظام‌های فرامتن و مسئله ربط". **اطلاع‌شناسی**. س. ۲. ش. ۱. (پائیز)، ص. ۱۵۱-۱۷۴.
۸. فتاحی، رحمت‌الله. (۱۳۸۳). "تحلیل عوامل مؤثر بر نسبی بودن ربط در نظام‌های بازیابی اطلاعات". **اطلاع‌شناسی**. س. ۲. ش. ۱. (پائیز)، ص. ۷-۲۲.
۹. **فهرست‌های رایانه‌ای: کاربرد و توسعه. مجموعه مقالات در همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران، مشهد ۲۷ و ۲۸ آبان ۱۳۷۸**. (۱۳۷۹). به کوشش رحمت‌الله فتاحی. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد؛ تهران: مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهاد سازندگی.
۱۰. میدو، چارلز و دیگران. (۱۳۹۰). **نظام‌های بازیابی اطلاعات متنی**. ترجمه نجلا حریری. تهران: چاپار.
۱۱. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۸۰). "چندخطی و چندزبانی، موانع دیرینه انتقال اطلاعات: از کتابخانه‌های سنتی تا کتابخانه‌های رقمی". در: **مجموعه مقالات ششمین همایش علمی کتابداران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۶ تا ۱۸ بهمن ۱۳۸۰، یزد**. یزد: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور؛ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد.
۱۲. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۸۳). "تأثیر کاربرد اصطلاح‌نامه بر افزایش ربط در نظام‌های اطلاعاتی". **اطلاع‌شناسی**. س. ۲. ش. ۱. (پائیز)، ص. ۱۲۷-۱۵۰.
13. Baeza-Yates, R. & Riberio-Neto, B. (1999). **Modern information retrieval**. New York. ACM Press.
14. Crestani, Fabio; Ruthven, Ian. (2007). "Introduction to special issue on contextual information retrieval systems". **Information Retrieval**. Vol. 10. No. 2. (April). p. 111-113.
15. Fattahi, R. and Afshar, E. (2006). "Added value of information and information systems". **Library Review**. vol. 55. no. 1/2: 132-147
16. Gils, V. Van; Bommel, Erik P. Van; Weide, Th van der. (2007). "On the quality of resources on the Web: An information retrieval perspective". **Information Sciences**. Vol. 177. No. 21. (1 November). p. 4566-4597.
17. Kelly, Diane. (2009). "Methods for Evaluating Interactive Information Retrieval Systems with Users". **Foundations and Trends in Information Retrieval**. Vol. 3. No. 1-2. (January). p. 1-224.
18. Larson, Ray R. (2010). "Introduction to Information Retrieval". **Journal of the American Society for Information Science and Technology**. Vol. 61. No. 4. p. 852-853.
19. Manning, Christopher D.; Raghavan, Prabhakar; Schütze, Hinrich. (2008). "Introduction to Information retrieval". [Online]. Available at: <http://www.citeulike.org/group/2170/article/2709781>
20. Massimo, Melucci; David, Hawking. (2006). "Introduction: A perspective on Web Information Retrieval". **Information Retrieval**. Vol. 9. No. 2. (March). p. 119-122.
21. Peng, Jie; Ounis, Jadh. (2007). "Combination of Document Priors in Web Information Retrieval". **Advances in Information Retrieval**. p. 732-736.

عنوان درس به فارسی: معماری پایگاههای اطلاعاتی				
عنوان درس به انگلیسی: Database Architecture				
دروس پیشنهادی: روشهای بازنمای اطلاعات ذخیره و بازیابی اطلاعات	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب دانش نظری و عملی در زمینه درک و تحلیل ساختار و معماری پایگاههای اطلاعاتی و روشهای طراحی پایگاههای اطلاعاتی

اهداف رفتاری:

- توانایی تجزیه و تحلیل ساختار و اجزای پایگاههای اطلاعاتی
- توانایی طراحی مفهومی پایگاههای اطلاعات
- توانایی طراحی محیط رابط در نرم افزارهای پایگاههای اطلاعاتی

سرفصل های اصلی درس:

- مفاهیم اولیه سیستم پایگاه داده ؛ دسته بندی انواع پایگاههای اطلاعاتی
- فرایند طراحی پایگاه اطلاعاتی
- تحلیل ساختار پایگاهها، یکپارچگی در پایگاه
- شناخت اشیای اطلاعاتی برای ذخیره و سازماندهی در پایگاه (موجودیتها یا اشیاء و مشخصه ها)
- مدل سازی معنایی داده ها ؛ مدلهای مفهومی برای طراحی پایگاه اطلاعاتی (مدلهای انتزاعی - مدلهای رابطه ای)
- الگوی موجودیت-رابطه و الگوی شیء گرا در معماری پایگاه
- کاربرد نرم افزارهای مدیریت محتوا در طراحی نظامهای اطلاعاتی
- ایجاد سیستم پایگاه اطلاعات (تعریف نیازها و تعیین شاخص ها، طراحی فیلدها، رکوردها و فایلها، تعیین

رابطه ها و طراحی پرس و جوها) طراحی پایگاههای رابطه ای

- طراحی فایل‌های جانبی (انواع فایل‌ها)

- سازماندهی و نمایه سازی داده
- مستندسازی و نرمال سازی داده ها
- کاربرد زبانهای برنامه نویسی (SQL , Java, ...) در طراحی جدولها، پایگاه و زبان پرس و جو، بهسازی زبان پرس و جو
- طراحی محیط رابط کاربر (انواع قابلیتهای جستجو، بازیابی، و نمایش)
- ایجاد پایگاه های وب پایه
- مدیریت و گزارش گیری در پایگاههای اطلاعاتی
- قابلیتهای ثبت و تحلیل داد و گرفت (Transaction log analysis)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی √	

منابع:

۱. روحانی رانکوهی، محمد تقی. (۱۳۸۳). مفاهیم بنیادی پایگاه داده. تهران: انتشارات جلوه. نسخه اینترنتی و جدیدتر: <http://up.iranblog.com/images/53dwm1zh7ve3isr00j7.pdf>
۲. فاطمی پور، فرزانه. (۱۳۸۸). اصول کار با پایگاه داده در ASP.NET ۳,۵. مشهد: سخن گستر؛ معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد
۳. فراهی، احمد و آیت، ناصر. (.). پایگاه داده. متن کامل در https://sites.google.com/site/farsaran00/home/Learn_Database_Full_Book.pdf?attr=edirects=0
۴. معصومی، بهروز. (۱۳۸۸). اصول طراحی پایگاه داده ها. متن کامل الکترونیکی: <http://www.aghazeh.com/data-base/333.html>
۵. هدایت فر، امیر مهدی. (۱۳۸۰). اصول، طراحی و اجرای پایگاه داده ها. تهران، موسسه فرهنگی و هنری دیباگران، تهران.
6. Batley, Sue. (2007). Information architecture for information professionals. London: Chandos Publishing.
7. Gilchrist, Alan and Mahon, Barry. (2004). Information architecture: designing information environments for purpose. London: Facet.
8. Hoffer, Prescott & McFadden, (2005). *Modern Database Management (7th ed.)* Prentice-Hall, Inc. ISBN: 0-13-145320-3.
9. Bagui, S. & Earp, R (2004). *Learning SQL A Step-by-Step Guide Using Access®*. Addison-Wesley Publishing. ISBN: 0-32-111904-5.
10. Kifer, Michael et. al. *Databases Systems: An Application-Oriented Approach*. New York: Addison-Vesley, 2006.
11. Watson, T.; Rochard, T. Data management: Databases and organization. 3ed. London: Wiley, 2002.

عنوان درس به فارسی: نظامهای اطلاعات مدیریت				
عنوان درس به انگلیسی: Management Information Systems				
درس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
<p>آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐</p>				

هدف:

کسب دانش در زمینه اصول، و روشهای داده کاوی در محیطها و نظامهای الکترونیکی و شناسایی الگوریتمها و الگوهای داده ای در پایگاه های اطلاعاتی به منظور مدیریت و بهره گیری بهینه از داده ها

اهداف رفتاری:

- توانایی تحلیل ساختار و اجزای نظامهای MIS
- توانایی طراحی مفهومی یک نظام اطلاعات مدیریت
- توانایی کمک به طراحان نرم افزارهای MIS

- توانایی راه اندازی یک نظام اطلاعات مدیریتی

سرفصل های اصلی درس:

- مفاهیم و نظریه سیستمها
- نقش راهبردی نظامهای اطلاعات مدیریت در سازمانها
- تبیین جایگاه نظامهای اطلاعاتی در فرایند مدیریت (ارزش اطلاعات در برنامه ریزی و تصمیم گیری در سازمانها)؛ تحلیل فرایند مدیریت و تصمیم گیری
- دولت الکترونیک و سامانه های اطلاعات مدیریت
- منابع داده و اطلاعات در سازمانها؛ چرخه تولید، گردش و کاربرد اطلاعات (ایجاد، ارائه، پردازش، اعتباریابی، ذخیره، بازیابی، توزیع...)
- کارکردهای نظام اطلاعات مدیریت (تصمیم یاری، کنترل فرایندها، ارزیابی)
- تحلیل ساختار یک نظام اطلاعات مدیریت (اجزای اصلی و زیرمجموعه ها، ارتباطها...)
- آشنایی و استفاده از نرم افزارهای اطلاعات مدیریت؛
- مدل سازی برای ایجاد سامانه اطلاعات مدیریت؛ محیط رابط در تعامل انسان-رایانه

- انواع نظامهای اطلاعات مدیریت (تصمیم گیری، اجرایی، بازاریابی، مکاتبات اداری)
- نظارت و ارزیابی نظامهای اطلاعات مدیریت: نظریه ها، روشها و ابزارها
- مباحث اخلاقی در زمینه نظامهای اطلاعاتی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. انواری رستمی، علی اصغر. ۱۳۷۵. آشنایی با مبانی سیستمهای اطلاعاتی مدیریت. تهران: طراحان نشر.
۲. بانرجی، اوتپال، کا و آر. کا. ساچدوا. ۱۳۷۷. سیستم های اطلاعاتی مدیریت. مترجم علی علی پناهی. تهران: آذرخش.
۳. برچ، جان ج. و گری گرادنیتزکی. ۱۳۷۱. سیستمهای اطلاعاتی در تئوری و عمل. ترجمه منوچهر غیبی. - تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
۴. جوادکار، دلیو. اس. ۱۳۸۲. سیستمهای اطلاعاتی مدیریت: (مبانی نظری، طرح، توسعه و اجرا). ترجمه احمد سرداری. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).
۵. کاظمی، بابک. (۱۳۸۰). نظام اطلاعات مدیریت. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی (واحد تهران مرکزی).

1. O'Brien, J (1999). *Management Information Systems – Managing Information Technology in the Internetworked Enterprise*. Boston: Irwin McGraw-Hill. [ISBN 0-07-112373-3](#).
2. Laudon, Kenneth C.; Laudon, Jane P. (2009). *Management Information Systems: Managing the Digital Firm* (11 ed.). Prentice Hall/CourseSmart. p. 164.
3. *Transaction processing systems (TPS)* collect and record the routine transactions of an organization. Examples of such systems are sales order entry, hotel reservations, payroll, employee record keeping, and shipping.
4. Pant, S., Hsu, C., (1995), Strategic Information Systems Planning: A Review, Information Resources Management Association International Conference, May 21–24, Atlanta.
5. Laudon, K., & Laudon, J. (2010). *Management information systems: Managing the digital firm*. (11th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.

عنوان درس به فارسی: مدیریت دانش سازمانی				
عنوان درس به انگلیسی: Organizational Knowledge Management				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی	الزامی:		
	نظری			
	عملی	اختیاری:		
	نظری			
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☐ ندارد ☒				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب دانش پایه لازم برای ایفای نقش موثر در مدیریت دانش سازمانی (کتابخانه ای و غیر کتابخانه ای)

اهداف رفتاری:

- توان تبیین فرایندهای مدیریت دانش سازمانی
- توان استخراج دانش سازمانی
- توان سازماندهی ذخیره دانش سازمانی
- توان اشاعه و ارتباط دهی دانش سازمانی
- توان طراحی یک نظام مدیریت دانش در سازمان

سرفصل های اصلی درس:

- مفاهیم، تعاریف و مدل ها و زیرساخت ها مدیریت دانش
- راهبرد مدیریت دانش
- مراحل بلوغ دانش سازمانی
- ترسیم نقشه دانش سازمانی
- ساختار سازمانی دانش محور
- مرکز مدیریت دانش در سازمان
- ویژگی های مدیر ارشد دانش
- منابع دانش در سازمان
- استخراج دانش

▪ مخازن دانش سازمانی (اجزاء، محتوا، ابزارها)

– ممیزی دانش سازمانی

▪ شیوه های کدگذاری و سازماندهی دانش

– تاکسونومی ها و هستی شناسی ها

– شیوه های اشاعه و توزیع دانش

– زیرنظام های (سیستم) مدیریت دانش

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. ابطحی، حسین و صلواتی، عادل. (۱۳۹۰). مدیریت دانش در سازمان. تهران: مدیران امروز.
۲. برگرون، برایان. (۱۳۸۶). اصول مدیریت دانش. مشهد: جهان فردا.
۳. حسن زاده، محمد. (۱۳۸۶). مدیریت دانش: مفاهیم و زیرساخت ها. انتشارات کتابدار
۴. حسن زاده، محمد. (۱۳۸۶). دانش: سنجش و اندازه گیری. انتشارات کتابدار
۵. حسن زاده، محمد. (۱۳۹۰). مدیریت راهبردی دانش. تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی.
۶. رضازاده مهري، محمد حسين. (۱۳۸۹). ابزارهای مدیریت دانش. تهران: موسسه فرهنگی هنری پردازش هوشمند علائم.
۷. لیوویتز، جی. (۱۳۸۸). مدیریت دانش: آموزه هایی از مهندسی دانش. تهران: کتابدار.

8. Alavi, M., and Leidner, E.D. (2002). Knowledge Management and Knowledge Systems. In Barnes Stuart (ed) *Knowledge Management Systems: Theory and Practice*, Thomson Learning 2002
9. Chan, J.O. (December 1, 2009), Integrating knowledge management and relationship management in an enterprise environment, *Communications of the IIMA*
10. Choi, B., & Lee, H., (2000). Knowledge Management Enablers, Processes, and Organizational Performance: An Integration and Empirical Examination, <http://cis.kaist.ac.kr/Research/file/128.pdf>

11. Claver-Cortés, E., Zaragoza-Sáez, P., Pertusa-Ortega, E. (2007). Organizational Structure Features Supporting Knowledge Management Processes. *Journal of Knowledge Management*, Vol. 11 Iss: 4, pp.45 - 57
12. Davenport, T.H., & Prusak, L. (2000), *Working Knowledge: How Organizations Manage What They Know*, Harvard Business School Press, Boston, MA.
13. Frank, U. (2002). A Multilayer Architecture for Knowledge Management Systems. In Barnes, S. (ed), *Knowledge Management Systems: Theory and Practice*. Thomson Learning
14. Hatch, J., (2010). *Defining Organizational Knowledge: Turning individual knowledge into organizational intellectual capital*, <http://knol.google.com/k/defining-organizational-knowledge>.
15. Jones, K., (2006). Knowledge management as a foundation for decision support systems. *The Journal of Computer Information Systems*, Summer 2006
16. Liebowitz, J. (2009). *Knowledge Retention: Strategies and Solutions*, CRC Press, LLC
17. Nonaka, I. (1994). Theory of Organizational Knowledge Creation. *Organizational Science*, vol 5, no.1.
18. Nonaka I., Takeuchi H. (1995). *The Knowledge-Creating Company*, Oxford University Press.

عنوان درس به فارسی: ارزشیابی نظام ها و خدمات اطلاعاتی				
عنوان درس به انگلیسی: Evaluation of Information Systems and Services				
دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب مهارت در ارزیابی نظام ها و خدمات اطلاعاتی قابل ارائه و جاری در کتابخانه های دانشگاهی

اهداف رفتاری:

- توان شناخت شاخص های ارزیابی نظام های اطلاعاتی
- توان شناخت شاخص های ارزیابی خدمات اطلاعاتی
- توان ارزیابی نظام ها و خدمات اطلاعاتی با استفاده از شاخص ها
- توانایی تدوین الگوهای مرتبط با ارزیابی منابع، فرایندها، و خدمات

سرفصل های اصلی درس:

- چستی مفاهیم سنجش، ارزشیابی و ارزیابی
- اجزای نظام های اطلاعاتی
- مدل های ارزیابی نظام های اطلاعاتی؛ روشهای کمی و کیفی در ارزیابی
- ارزیابی اقتصادی؛ ارزیابی بهره وری؛ هزینه-سودمندی؛ هزینه-اثربخشی
- ارزیابی رابط کاربر؛ - ارزیابی از دیدگاه کاربران
- ارزیابی عملکرد نظامها: سنجش ربط
- ارزیابی سازمانی و مدیریتی؛ کارآمدی نظامهای اطلاعاتی
- انواع خدمات اطلاعاتی در کتابخانه های دانشگاهی
- شاخص های ارزیابی خدمات؛ مدل های لایب کوال، سروکوال و مانند آنها
- کاربرمداری نظام ها و خدمات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. حسن زاده، محمد و نجفقلی نژاد، اعظم. (۱۳۸۷). سنجش و ارزیابی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی: نظریه ها، روش ها و ابزارها. تهران: کتابدار.
۲. نوروزی چاکلی و دیانی، محمد حسین. (۱۳۸۸). مقایسه شاخص های خدمات و مدیریتی مراکز بزرگ اطلاع رسانی ایران. شیراز: مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری.
۳. شادپور، کامل. (۱۳۷۵). ارزیابی کیفیت خدمات. تهران: حیان
۴. کشتکار، زهرا؛ شعبانی، احمد؛ سیادت، سید علی. (۱۳۹۰). مبانی و اصول مدیریت کیفیت در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی. تهران: چاپار؛ کلک نوین

5. Delone, W. H. and McLean, E. R. (2003). The DeLone and McLean Model of Information Systems Success: A Ten-Year Update. Journal of Management Information Systems, 19 (4): 9-30. (Online: <http://www.asiaa.sinica.edu.tw/~ccchiang/GILIS/LIS/p9-Delone.pdf>)

عنوان درس به فارسی: داده کاوی				
عنوان درس به انگلیسی: Data mining				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب دانش در زمینه اصول، و روشهای داده کاوی در محیطها و نظامهای الکترونیکی و استخراج الگوهای حاصل از داده ها به منظور مدیریت و بهره گیری بهینه از داده ها برای شناخت رفتار مشتریان (کاربران) و بهبود فرایندها اهداف رفتاری:

- توان پامسازی داده ها
- توان انتخاب الگوریتم مناسب برای خوشه بندی
- توان اجرای فرامین داده کاوی
- توان تفسیر خوشه ها و جریان درونی آنها

سرفصل های اصلی درس:

- مفهوم و اهمیت داده کاوی؛ تعریفهای داده کاوی داده در نظامهای الکترونیکی
- فهم جایگاه داده کاوی در مدیریت اطلاعات؛ داده کاوی در سازمانها؛ داده کاوی به منزله زیربنای اکتشاف دانش (استخراج دانش از داده های خام)
- داده کاوی به منزله یک تخصص حرفه ای؛ داده کاوی برای بازاریابی
- الگوریتمهای داده کاوی

- داده آمایی؛ تولید داده؛ پاک سازی داده

- یادگیری از ماشین **Machine learning**
- روشها و تکنیکهای انبارش داده ها **Data warehousing**
- پردازش پیوسته داده ها **on-line analytical processing (OLAP)**
- خوشه بندی و هم بندی داده
- روشهای داده کاوی
- داده کاوی در وب
- کاربرد نرم افزارهای داده کاوی
- آینده داده کاوی؛ جامعه و داده کاوی؛

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی. گروه داده کاوی دانشکده مهندسی صنایع. درس داده کاوی (فایلهای قابل دسترس در اینترنت):
2. http://dmrg.kntu.ac.ir/ShowPage.aspx?page_=form&order=show&lang=1&sub=47&PageId=1887&codeV=1&tempname=datamining
۳. علیزاده، سمیه و ملک محمدی، سمیرا. داده کاوی با نرم افزار. تهران، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، ۱۳۹۰.
۴. غضنفری، مهدی؛ علیزاده، سمیه و تیمورپور، بابک. داده کاوی و کشف دانش. تهران: دانشگاه علم و صنعت، ۱۳۹۰.
5. Witten, Ian H. and Eibe Frank, *Data Mining: Practical Machine Learning Tools and Techniques (Second Edition)*, Morgan Kaufmann, 2005, ISBN: 0-12-088407-0.
6. Data Mining System with Free Open Source Machine Learning Software in Java. Available at <http://www.cs.waikato.ac.nz/~ml/weka/index.html>
7. Han, J. and Kamber, M., *Data Mining: Concepts and Techniques*, 2nd Edition, Morgan Kaufmann, 2006 .
8. Tan, P. and M. Steinbach and V. Kumar, *Introduction to Data Mining*, Addison Wesley, 2006.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد اطلاعات				
Economics of Information				
عنوان درس به انگلیسی:				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی: پایه:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
	نظری			
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☒ ندارد				
☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ سفر علمی				

هدف:

آشنایی با اصول و مفاهیم اصلی اقتصادی و کاربردهای آنها در رابطه با اطلاعات به عنوان یک کالا و نیز با نظامهای اطلاعاتی به منزله بستر و محمل، آشنایی با ابزارهای اقتصادی مورد استفاده در مطالعه مدلهای مرتبط با رفتارهای راهبردی انتقال اطلاعات و قراردادهای اقتصادی و تجاری، و آشنایی با تجزیه و تحلیل مدلهایی که در آنها اطلاعات نامتقارن به کار می رود، و استفاده از این مدلها برای تشریح پدیده های اقتصادی که با استفاده از مدلهای کامل اطلاعاتی بخوبی فهمیده نمی شوند، و آشنایی با چگونگی ارزیابی سرمایه گذاری در اطلاعات. همچنین آشنایی با موضوعاتی مانند اطلاعات نامتقارن، تفاوت های تولیدی، همکاری و رقابت و کاربرد آن ها در تشریح و تجزیه و تحلیل پدیده های اقتصادی.

اهداف رفتاری:

- توان تبیین اطلاعات به عنوان یک کالا
- توان تبیین عوامل اصلی اقتصاد و کارکردهای آنها در رابطه با اطلاعات
- توان تبیین عوامل و هزینه های تولید کالاهای اطلاعات
- توان تبیین هزینه - سودمندی و ارزش افزوده اطلاعات،
- توان تبیین هزینه های دسترسی به اطلاعات و تامین منابع اطلاعاتی به شکل جمعی (کنسرسیومی) و قراردادهای تجاری با ناشرین و کارگزاران منابع اطلاعاتی
- توان تبیین شرایط سرمایه گذاری در اطلاعات و مسائل مربوط به آن مانند همکاری و رقابت فروشندگان
- توان تبیین و توضیح اقتصاد اینترنت و اقتصاد فناوری اطلاعات

سرفصل‌های اصلی درس:

- نقش اقتصاد اطلاعات در توسعه ملی
- تعریف و مفهوم اطلاعات به عنوان یک کالا،
- قواعد اقتصادی حاکم بر اطلاعات، نظریه های اساسی اقتصاد خرد (نظریه عرضه، نظریه تقاضا، تعادل قیمت و قیمت گذاری)،
- انواع کالاهای اطلاعاتی (کالای جانشین، کالای مرغوب، کالای پست، ...)،
- تاثیر تغییرات درآمد در عرضه و تقاضای اطلاعات (تغییرات منحنی های عرضه و تقاضا)،
- تولید اطلاعات و کالاهای اطلاعاتی،
- هزینه های تولید کالاهای اطلاعاتی،
- هزینه - سودمندی اطلاعات، و نظامهای اطلاعاتی
- ارزش افزوده اطلاعات،
- هزینه های دسترسی به اطلاعات،
- قراردادهای اقتصادی و تجاری اطلاعات،
- وابستگی های تجاری و اقتصادی (Lock-In)،
- خرید جمعی کالاهای اطلاعاتی (کنسرسیوم ها)،
- اطلاعات نامتقارن و مدل‌های اطلاعاتی نامتقارن،
- سرمایه گذاری در اطلاعات،
- رقابت و همکاری در تولید کالاهای اطلاعاتی.
- اقتصاد فناوری اطلاعات، اینترنت و شبکه های اطلاعاتی،

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

فهرست منابع:

۱. باب الحوائجی، فهیمه. (۱۳۸۶). "اقتصاد اطلاعات در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی". اطلاع شناسی، سال چهارم، ش ۳ و ۴ (بهار و تابستان): ۲۹-۵۰.
۲. جعفری نژاد، ابوالفضل. ۱۳۸۹. اقتصاد اطلاعات در جهان، کشورهای در حال توسعه و ایران. قابل دسترس در:
<http://www.knowtechmag.com/archive-issues/year-88/25-issue05/588-information-economy.html>
۳. صمیعی، میترا. (۱۳۸۶). "تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر اقتصاد نوین". اطلاع شناسی، سال چهارم، ش ۳ و ۴ (بهار و تابستان): ۵۱-۶۸.
۴. ضیائی، ثریا. (۱۳۸۶). "جهانی شدن و اقتصاد اطلاعات". اطلاع شناسی، سال چهارم، ش ۳ و ۴ (بهار و تابستان): ۱۴۵-۱۶۰.
۵. فانگ، یماس. (۱۳۸۲). قیمت گذاری و برآورد هزینه در خدمات اطلاع رسانی انتفاعی. ترجمه محمد حسن زاده. در کتاب: تحویل اطلاعات در قرن بیست و یکم. خلاصه مذاکرات چهارمین کنفرانس بین المللی خدمات اطلاع رسانی در کتابخانه ها، ۱۹۹۷م = ۱۳۷۶، سانديه گو، کالیفرنیا. (تهران: چاپار، ۱۳۸۲).
۶. فتاحی، رحمت الله. (۱۳۸۲). "تحلیلی بر ارزش افزوده اطلاعات". کتابداری و اطلاع رسانی. ۶(۲): ۲۸-۱.
۷. کینگما، بروس آر. اقتصاد اطلاعات. ترجمه محمد حسین دیانی و کبری سقاء پیرمرد. مشهد: انتشارات کتابخانه رایانه ای، ۱۳۸۰، چاپ دوم ۱۳۸۷.
۸. محمدی، مهدی. (۱۳۸۶). آیا اطلاعات می تواند ثروت محسوب شود؟ اطلاع شناسی، سال چهارم، ش ۳ و ۴ (بهار و تابستان): ۷-۲۸.
۹. نوروزی، یعقوب. (۱۳۸۶). "بازاریابی خدمات اطلاعاتی و مراکز اطلاع رسانی". اطلاع شناسی، سال چهارم، ش ۳ و ۴ (بهار و تابستان): ۶۹-۸۸.
۱۰. هیز، رابرت. ۱۳۸۱. اقتصاد اطلاعات. ترجمه حمیدرضا جمالی مهمویی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع رسانی. ج. ۱.

11. Brynjolfsson, E. and Saunders, A. 2009. *Wired for Innovation: How Information Technology is Re-shaping the Economy*. MIT Press.
12. Liebowitz, Stan. 2002. *Re-Thinking the Network Economy: the true forces that drive the digital market place*. American Management Association.
13. Shapiro, and Varian, H. 1998. *Information Rules: A strategic guide to the Network Economy*. HBS Press.
14. Stiglitz, J. E. 2000. The Contributions of the Economics of Information to Twentieth Century Economics. *Quarterly Journal of Economics*. 115(4): 1441-1478.
15. Varian, H. 2000. Buying, Sharing and Renting Information Goods. *The Journal of Industrial Economics*. XLVIII (4).
16. Varian, H., Farrell, Joe and Shapiro, C. 2005. *The Economics of Information Technology: An Introduction*. Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی: مدیریت منابع اطلاعاتی				
عنوان درس به انگلیسی: Management of Information Sources				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی	الزامی:		
	نظری			
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
عملی				
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب دانش در زمینه مدیریت منابع اطلاعاتی (الکترونیکی و چاپی) از قبیل اصول و نظریه های گزینش، فراهم آوری، و ارزیابی، شیوه های تشکیل و قیمت گذاری منابع اطلاعاتی الکترونیکی از طریق ائتلاف و انواع اصطلاح ها و مفاهیم مرتبط با خرید و مدیریت این نوع منابع اطلاعاتی

اهداف رفتاری:

- توان تبیین چرخه تولید، توزیع و مصرف اطلاعات از دیدگاه مدیریتی
- توان طراحی نظام گزینش، فراهم آوری و ارزیابی منابع اطلاعاتی برای کتابخانه ها و مراکز اطلاعاتی

سرفصل های اصلی درس:

- تحلیل چرخه اطلاعات در سازمانها و در جامعه
- شناخت انواع منابع اطلاعات به منظور گزینش، فراهم آوری و ارزیابی آنها در چارچوب هدفها و ماموریت های سازمان
- آشنایی با مفاهیم و اصطلاح های رایج در گزینش و فراهم آوری منابع اطلاعاتی
- آشنایی با نشر الکترونیکی، منابع الکترونیکی و ویژگی های آنها
- شناخت سازمان های تولید کننده اطلاعات؛ شناخت انواع ناشران و کار گزاران منابع اطلاعاتی
- مهمترین مسائل موجود در خصوص مدیریت منابع اطلاعاتی الکترونیکی
- مدل های قیمت گذاری منابع اطلاعاتی در خریدها
- ائتلاف (کنسرسیوم) و مفهوم آن؛ اشتراک منابع و خریدهای ائتلافی؛ دلایل شکل گیری ائتلاف های خرید در کتابخانه ها؛ منابع اطلاعاتی قابل خرید از طریق ائتلاف
- عوامل مؤثر بر موفقیت ائتلاف های خرید منابع اطلاعاتی در کتابخانه های دانشگاهی؛ مزایا و معایب خریدهای ائتلافی در کتابخانه های دانشگاهی

- شیوه‌های انتخاب منابع اطلاعاتی در خریدهای مستقل و نیز ائتلافی
- معیارها و شاخصهای انتخاب و ارزیابی منابع اطلاعاتی الکترونیکی
- آشنایی با ساختار ذخیره‌سازی و نحوه تجزیه و تحلیل آمارهای استفاده از منابع اطلاعاتی
- خدمات پشتیبانی ناشر و کارگزار در خریده‌ها
- مسائل اجرایی و اقتصادی مدیریت منابع اطلاعاتی
- مهمترین ائتلافهای خرید منابع اطلاعاتی در ایران؛ مهمترین ائتلافهای بین‌المللی خرید منابع اطلاعاتی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. سیونل، فیلیپ. ا.ج. (۱۳۷۷). **اشتراک منابع**. ترجمه زیر نظر حسین مختاری معمار؛ ویراسته سیمین دخت بردبار. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
۲. علی بیگ، محمدرضا؛ دمرچی لو، منصوره. (۱۳۹۰). **خرید ائتلافی منابع علمی**. تهران: کتابدار.
۳. علیدوستی، سیروس. (۱۳۸۰). **اشتراک منابع و همکاری بین کتابخانه‌ها**. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
۴. فتاحی، رحمت‌الله؛ منصوریان، یزدان و شعله ارسطوپور. (۱۳۸۴). **مدیریت نشریه‌های ادواری: جنبه‌های نظری و کاربردی گزینش، فراهم‌آوری، سازماندهی و ارائه خدمات ادواری‌ها**. - ویرایش دوم. - تهران: دبیزش.
۵. محسنی، حمید. (۱۳۸۲). **مجموعه‌سازی و خدمات تحویل مدرک**. ویرایش ۲. تهران: کتابدار.
۶. میلارد، اسکات. (۱۳۸۸). **مقدمه‌ای بر پیایندها و نشریه‌های ادواری**. ترجمه عباس گیلوری، سعید غفاری، ابوالفضل هاشمی. تهران: دبیزش.
۷. نشاط، نرگس. (۱۳۷۹). **نظامهای همکاری بین کتابخانه‌ای**. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).
8. Hall, M. (2008). "Library consortia: a brief overview". **Topics in Scholarly Communications**. Issue 1. [Online]. Available at: <http://ojs.library.ubc.ca/index.php/libr559/article/download/153/189>.
9. Islam, A.; Islam, M.M. (2008). **Concept, issues and importance of library consortium: problems and prospects of university library consortium in Bangladesh**. [Online]. Available at: <http://www.unak.org.tr/unak08/sunum/Anwaru1Islam.pdf>
10. Sanville, T. (2008). "Do economic factors really matter in the assessment and retention of electronic resources licensed at the library consortium level?". **Collection Management**. 33 (1/2). P. 1- 16.

عنوان درس به فارسی: خدمات اطلاعاتی تخصصی				
عنوان درس به انگلیسی: Specialized Information Services				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب دانش پایه و کاربردی در زمینه گستره مفاهیم، نظریه ها، فرایندها و مسائل مرتبط با خدمات اطلاعات تخصصی (SIS) و دسترس پذیر نمودن اطلاعات کاربرمدار در کتابخانه ها، مراکز اطلاعاتی و سازمانها

اهداف رفتاری:

- تبیین جایگاه خدمات تخصصی در چارچوب ماموریتها و هدفهای سازمان ها، مراکز اطلاعاتی و کتابخانه ها
- توانایی برنامه ریزی و ارائه انواع خدمات تخصصی در سازمانها و مراکز اطلاعاتی
- توانایی ارزیابی انواع خدمات تخصصی ارائه شده

سرفصل های اصلی درس:

- شناخت تحولات محیط اطلاعاتی، تحول در دسترسی به اطلاعات، تحول در کتابخانه ها و مراکز اطلاعاتی
- شناخت و تحلیل سازمانها، ساختارهای پژوهشی، آموزشی و کاری در سازمانها،
- شناخت و تحلیل جامعه کاربران، نیازهای اختصاصی و رفتارهای اطلاعاتی آنان
- خدمات تخصصی، مفهوم و انواع آن (شامل خدمات متمرکز و غیر متمرکز، خدمات رایگان، خدمات هزینه مدار)
- خدمات تخصصی در انواع کتابخانه ها و کاربران (تخصصی، دانشگاهی، عمومی، خاص و مراکز پژوهشی، سازمانها، شرکتهای، ...)

- برنامه ریزی برای خدمات تخصصی
- چگونگی یکپارچه سازی خدمات اطلاعات تخصصی در ساختار و فرایندهای سازمانی
- ملزومات ارائه خدمات تخصصی (آموزش تخصصی کارکنان، گزینش و تامین منابع و پایگاههای تخصصی، اتخاذ رویکرد تخصصی...)
- تعامل و مشاوره اطلاعاتی با کاربران (انواع، رویکردها، مهارتها و روشها)
- آموزش کاربران و سواد اطلاعاتی (روشها و رویکردهای توانمندسازی کاربران در نیازشناسی، راهبرد جستجو، دسترسی و ارزیابی اطلاعات)
- بازاریابی و رویکردهای ارائه خدمات تخصصی، (خدمات الکترونیکی، خدمات برون کتابخانه ای و راه دور، شخصی سازی خدمات)
- خدمات ارجاعی و ارتباط با سایر مراکز اطلاعاتی، علمی و پژوهشی (پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات، مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، کتابخانه ملی، سازمان اسناد، کتابخانه مجلس، آستان قدس...)
- آشنایی با ناشران و کارگزاران تخصصی، انواع پایگاههای موضوعی و موتورهای کاوش تخصصی
- کاربرد فناوری های نو در خدمات تخصصی (پورتال های تخصصی، مفهوم کتابخانه ۲، RSS, SDI, Alerting services, SMS,

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. حمیدی، علی. (۱۳۸۵). RSS و کاربرد آن در کتابخانه های تخصصی " علی حمیدی. در مجموعه مقالات نهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، شیراز، ۲۱ تا ۲۳ فروردین ۱۳۸۵. صص ۸۹-۱۰۲.
۲. دیانی، محمدحسین و معرف زاده، عبدالحمید. (۱۳۷۰). مبانی مرجع: فنون پرسشکاوی و پاسخ یابی از منابع کتابخانه.. مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰.

۳. فتاحی، رحمت الله. (۱۳۸۳). "برنامه ریزی و مدیریت توسعه خدمات برون کتابخانه های در مراکز اطلاع رسانی تخصصی" در مجموعه مقالات هشتمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اصفهان، ۱ تا ۳ دی ۱۳۸۳. صص ۱۷-۳۴.
۴. کیانی، حسن. (۱۳۸۵). "برنامه ریزی ملی برای دستیابی به مدیریت توسعه خدمات CAS و SDI در کتابخانه های تخصصی ایران" در مجموعه مقالات نهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، شیراز، ۲۱ تا ۲۳ فروردین ۱۳۸۵. صص ۴۴۱-۴۵۶.
۵. نوروزی، علیرضا و ولایتی، خالد. (۱۳۸۸). مشاوره اطلاعاتی: اصول، روشها و فنون. تهران: چاپار، ۱۳۸۸.
۶. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۸۵). "کنترل کیفیت خدمات اطلاع رسانی و نقش آن" در افزایش رضایت مراجعان" در مجموعه مقالات نهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، شیراز، ۲۱ تا ۲۳ فروردین ۱۳۸۵. صص ۲۴۱-۲۵۸.
۷. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۸۳). "ضرورت ارائه خدمات کاربرمدار در نظامهای اطلاع رسانی: بنیان ها و چالش ها" در مجموعه مقالات هشتمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اصفهان، ۱ تا ۳ دی ۱۳۸۳. صص ۳۶-۶۸.
8. Australian Library and Information association. Guidelines for Australian Special Libraries (At: <http://www.alia.org.au/policies/special.libraries.html>)
9. Ritz, Thomas. Modelling production of personalized information
10. services and their delivery on multiple distribution
11. channels (Online: users.dimi.uniud.it/~stefano.mizzaro/AH2002/proceedings/.../2ritz.pdf...)
12. Specialized information services. National Library of Medicine
(At: <http://sis.nlm.nih.gov/>)
13. Scammell, A., ed. *Handbook of Special Librarianship and Information Work*. London, Aslib, 1997. 478 pp.
14. Tonna, Yashar. *Personalization of Information Services* (online:
15. <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tonta-imr-article-revised.pdf>)
16. Tonna, Yashar. INTEGRATED AND PERSONALIZED DIGITAL INFORMATION SERVICES. International Journal "Information Theories & Applications" Vol.11 (Online: <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tonta-sofia-ijita11-3-p09.pdf>)

عنوان درس به فارسی: بازاریابی اطلاعات				
Information Marketing				
عنوان درس به انگلیسی:				
دروس پیشیاز: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒				

هدف: آشنایی با مفاهیم و اصول بازاریابی اطلاعات، قیمت گذاری کالاهای اطلاعاتی، و برقراری ارتباطات عمومی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی، و نیز آماده کردن متخصصان اطلاعاتی و کتابداران برای طراحی، پیاده کردن و ارزیابی طرح های بازاریابی بر اساس تجزیه و تحلیل بازارهای اطلاعاتی، تحقیق و برنامه ریزی اثربخش به منظور بهبود خدمات مشتریان کتابخانه ها و مراکز اطلاعاتی.

اهداف رفتاری:

- توانایی فهم و تبیین رابطه بین بازاریابی و اطلاعات
- توانایی توصیف اطلاعات به عنوان یک محصول و نیز به عنوان یک خدمت
- توانایی تبیین روش ها و مدل های بازاریابی
- توانایی فهم و درک و تبیین نقش بازاریابی در برنامه ریزی و مدیریت خدمات اطلاعاتی
- توانایی تدوین یک برنامه بازاریابی شامل تحقیق بازار، تقسیم بندی بازار، آمیخته ی بازار و راهبرد بازاریابی

سرفصلهای اصلی درس:

- تعریف و توصیف کلی بازاریابی
- بازار مصرف کننده و رفتار خریداران
- تحقیقات بازاریابی
- مدیریت بازار؛ قسمت بندی بازار؛ آمیخته ی بازار
- مدل های بازاریابی
- بازاریابی کالاهای خدماتی

- بازاریابی و فناوری های نوین
- بازاریابی اطلاعات و محصولات اطلاعاتی
- بازاریابی در کتابخانه ها و مرکز اطلاع رسانی
- برنامه ریزی بازاریابی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

فهرست منابع:

1. آندرسن، آلن و تلما دابسن. (۱۳۸۰). بازاریابی کارا. ترجمه علی اکبر امین بیدختی و عباس مرادان. سمنان: دانشگاه سمنان.
2. بصیریان جهرمی، رضا. (۱۳۸۸). بازاریابی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی. ویراستار علیرضا نوروزی. تهران: چاپار.
3. تاجیک، مهدی. (۱۳۸۹). آشنایی با اصول بازاریابی محصولات فناوری برتر. تهران: مرکز تحقیقات و بررسی های اقتصادی.
4. درگی، پرویز. ۱۳۸۸. مباحث و موضوعات بازاریابی خدمات با نگرش بازار ایران. تهران: رسا.
5. روستا، احمد. (۱۳۸۸). مدیریت بازاریابی. تالیف و ترجمه احمد روستا، داور ونوس، عبدالحمید ابراهیمی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).
6. راولی، جنیفر. (۱۳۸۸). بازاریابی اطلاعات. ترجمه: مریم اسدی. تهران: چاپار
7. شهریاری، عمادالدین و بابک هادی. (۱۳۸۸). اصول بازاریابی. تهران: مبنای خرد.
8. صناعی، علی. (۱۳۷۴). اصول بازاریابی و مدیریت بازار. تهران: نشر پرسش.
9. کاتلر، فیلیپ و گری آرمسترانگ. (۱۳۸۹). اصول بازاریابی. ترجمه: علی پارسایان. تهران: ادبستان.
10. کاتلر، فیلیپ. (۱۳۸۲). مدیریت بازاریابی: تجزیه و تحلیل برنامه ریزی اجرا و کنترل. ترجمه: بهمن فروزنده. تهران: اتروپاپ.
11. کی ننگ، جنیس ام.، پل نایت، جیمز اچ. میسون. (۱۳۸۲). بازاریابی از طریق (وب). ترجمه: محمدابراهیم گوهریان. تهران: امیرکبیر.
12. منتظر، غلامعلی. (۱۳۸۱). موتورهای کاوش اینترنت (درآمدی بر بازاریابی بهینه اطلاعات). تهران: کویر.
13. نوروزی، یعقوب. (۱۳۸۶). "بازاریابی خدمات اطلاعاتی و مراکز اطلاع رسانی". اطلاع شناسی، سال چهارم، ش ۳ و ۴ (بهار و تابستان): ۶۹-۸۸.
14. هتن، آنجلا. (۱۳۸۷). راهنمای جامع برای برنامه ریزی بازاریابی. تهران: رسا.
15. هینز، دیوید. (۱۳۸۵). بر داده برای مدیریت و بازاریابی اطلاعات. ترجمه علیرضا سعادت علیجانی و فاطمه ذاکری فرد. تهران: چاپار.

عنوان درس به فارسی: مدیریت اسناد				
عنوان درس به انگلیسی: Record Management				
دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐				

هدف:

کسب دانش پایه و کاربردی در زمینه مدیریت اسناد موجود در سازمانها و موسسات دولتی و خصوصی

اهداف رفتاری:

- تبیین فرایند شناسایی و ارزشیابی و سازماندهی انواع اسناد در سازمانها
- توانایی طراحی الگوی سازماندهی و مدیریت اسناد برای سازمانها

سرفصل های اصلی درس:

- مفهوم سند (از دیدگاه حقوقی، اداری، مالی، آرشیوی، کتابداری و اطلاع رسانی)
- انواع سند (از نظر شکلی و ماهیت، منشاء، چرخه حیات و ارزش محتوایی)
- اسناد الکترونیک (پیدایش و تحول، مشخصات، اصالت، چرخه مدیریت)
- اتوماسیون اداری (ضرورت و اهداف، مزایا و معایب، نرم افزارهای مورد نیاز)
- فراهم آوری و ارزشیابی (روشها و اصول فراهم آوری، نظریه ها و معیارهای ارزشیابی، ارزشیابی کلان)
- حفظ و نگهداری (علل فرسایش و نابودی اسناد، اصول، روشها و مراحل مرمت، ضدعفونی و آزمایشگاههای مورد نیاز)
- سازماندهی اسناد (تنظیم و توصیف، نمایه سازی و چکیده نویسی)
- بازیابی و استفاده (فهرستها و بازیابگرها، شیوه ها و استراتژی جستجو، خدمات مرجع و شرایط دسترسی و اشاعه)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری [√]	
		عملکردی	

منابع:

۱. امامی، مرتضی (۱۳۸۴). اتوماسیون اداری: مکاتبات اداری بدون کاغذ. ماهنامه استاندارد. ۱۶۴ (اردیبهشت)
۲. پدرسون، آن (۱۳۸۰). نگهداری اسناد؛ ترجمه رضا مهاجر. تهران: سازمان اسناد ملی ایران،
۳. حبیبی، لیلی (۱۳۸۳). سیستم های اتوماسیون اداری. تدبیر، ۱۵۴ (اسفند).
۴. رضایی شریف آبادی، سعید؛ انصاری، معصومه؛ زرین کلی، بهناز. (۱۳۸۸، بهار) مروری بر مدیریت اسناد الکترونیکی با تاکید بر استاندارد بین المللی مدیریت اسناد "ایزو ۱۵۴۸۹". گنجینه اسناد، ۷۳، صص ۷۳-۱۱۰-۹۶
۵. زرین کلی، بهناز. (۱۳۸۷، تابستان) اسناد الکترونیکی و مدیریت آن. گنجینه اسناد، ۷۰، صص ۸۳-۹۴
۶. زوارقی، رسول؛ دود مانی ملکی، هانیه. (۱۳۸۸، تابستان) مدیریت پیشینه های الکترونیکی (ERM)، حوزه پژوهشی نوین برای پاسخگویی به نیازهای عصر اطلاعات. گنجینه اسناد، صص ۱۰۶-۸۷
۷. شریف نوبری، مریم. رضایی شریف آبادی، سعید. (۱۳۸۸). نظریه های اساسی در حوزه ارزشیابی اسناد آرشیوی. گنجینه اسناد، دوره ۱۹ ش ۳ (۱۳۸۸).
۸. صمیعی، میترا. (۱۳۸۳، پاییز). مدیریت مجموعه منابع الکترونیکی. فصلنامه کتاب، ۵۹، صص ۷۸-۷۰.
۹. عندلیب آذر، مجتبی (۱۳۸۸). اتوماسیون اداری. مدیریت، ۴۲ (مرداد و شهریور).
۱۰. عزیزی، غلامرضا (۱۳۹۰). "تعریف سند از دیدگاه های مختلف". گنجینه اسناد. بهار
۱۱. فدایی عراقی، غلامرضا (۱۳۸۴). مدیریت یادمانه ها (آرشیو). تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ
۱۲. فدایی عراقی، غلامرضا (۱۳۷۷) مقدمه ای بر شناخت اسناد آرشیوی، تهران: سمت،
۱۳. کوبکی، مرتضی. رضائی شریف آبادی، سعید. اصنافی، امیررضا (۱۳۹۱). درآمدی بر مفاهیم، استانداردها و نرم افزارهای آرشیوی. چاپار

جدول مقایسه ای دروس بازنگری شده

میزان بازنگری: ۱۰۰ درصد (گرایش جدید)

دروس سرفصل قبلی	دروس سرفصل جدید
	مبانی علم اطلاعات و دانش شناسی
	کتابخانه ها و جامعه اطلاعاتی
	روش تحقیق
	سمینار تحقیق
	آمار در علم اطلاعات و دانش شناسی
	روشهای بازنمایی اطلاعات
	ذخیره و بازیابی اطلاعات
	معماری پایگاههای اطلاعاتی
	نظامهای اطلاعات مدیریت
	مدیریت دانش سازمانی
	ارزشیابی نظامها و خدمات اطلاعاتی
	پایان نامه
	داده کاوی
	اقتصاد اطلاعات
	بازاریابی اطلاعات
	خدمات اطلاعاتی تخصصی
	مدیریت منابع اطلاعاتی
	مدیریت اسناد (سازماندهی اسناد)

جدول (۱) ارزیابی برنامه درسی

تعداد واحد:

مقطع پیشنهادی:

عنوان برنامه:

ردیف	موضوع امتیازی (در مواردی که لازم نیست از ارائه امتیاز خودداری نمایید)	بسی ضعیف	ضعیف	متوسط	خوب	بسی عالی
۱	تبیین جامع اهداف آموزشی برنامه مورد نظر و تدوین ماتریس «آموزه ها - مهارت - منابع علمی»					
۲	جامع نگری در تدوین سرفصل و محتوا با توجه به اهداف آموزشی					
۳	مطابقت محتوای تدوین شده هر یک از اهداف آموزشی با آخرین دستاوردهای روز دنیا					
۴	تدوین آزادانه بدون کپی برداری کورکورانه از منابع خارجی					
۵	تدوین سرفصل و محتوا براساس نیازهای جامعه مورد نظر (ایران - منطقه - جهان اسلام)					
۶	مطابقت سرفصل و محتوا با اندیشه های دینی و ملی جامعه ما					
۷	مطابقت سرفصل و محتوا با جنسیت آموزش پذیر					
۸	تبیین روش شناسی های حوزه علم مزبور					
۹	تبیین فلسفه علم مورد بحث از دیدگاه غربی					
۱۰	تبیین فلسفه علم مورد بحث از دیدگاه اسلام					
۱۱	بررسی تطبیقی فلسفه علم مورد نظر در اسلام و غرب					
۱۲	معرفی پیشینه علمی (اسلام و ایران) در زمینه برنامه مزبور					
۱۳	ارائه دیدگاه های موجود در خصوص هر موضوع جهت آشنایی آموزش پذیر با نظریات مختلف					
۱۴	نقد نظریه های موجود در حوزه مربوط و آموزش نگاه انتقادی به آموزش پذیر					
۱۵	تدوین سرفصل و محتوا براساس بر انگیزاندن ذوق و خلاقیت					
۱۶	تقویت روحیه پژوهشگری در آموزش پذیر					
۱۷	بهره گیری از نتایج مباحث در راستای تقویت معارف دینی و ملی آموزش پذیر					
۱۸	توجه کافی به تناسب برنامه با محل استقرار مرکز علمی ارائه دهنده آن					
۱۹	دقت در سطح سنجی (کاردانی تا دکتری) و نبود تکرار در مقاطع					
۲۰	توجه به مسائل زیست محیطی برنامه در تدوین سرفصل و محتوا					
۲۱	اعتبار سنجی منابع					

ادامه جدول (۱) ارزیابی برنامه درسی

۳.	موضوعات تشریحی (لطفا در صورت کمبود فضا، پاسخ های خود را ضمیمه نمایید)
۱	آیا این برنامه در دانشگاه های خارج از کشور ارائه می شود؟ اگر بلی در کدام مقطع تحصیلی و عنوان انگلیسی آن چیست؟
۲	آیا مشابه این برنامه در داخل کشور ارائه می شود؟ اگر بلی در کدام دانشگاه و عنوان رشته مزبور چیست؟
۳	تخصص و مقطع دانشگاهی لازم برای ورود آموزش پذیر در این برنامه چیست؟
۴	این برنامه قادر به حل کدام یک از نیازهای فرهنگی (الهام بخشی - فرهنگ سازی - و ...)، علمی (حرکت در پیشانی علم - رفع حلقه های مفقوده علم در کشور - و ...) و اجتماعی (اشتغال - ثروت آفرینی - تقویت امنیت - تقویت وحدت و ...) جامعه ما است؟
۵	به نظر شما کدام یک از ارزش های اسلامی و ملی ما می تواند در پرتو این برنامه متجلی شود؟
۶	به نظر شما در طراحی این برنامه کدام یک از فرصت ها و مزیت های کشور ما (ژئوپلتیکی و اقلیمی و ...) لحاظ شده است؟
۷	به نظر شما این برنامه بین رشته ای است؟ اگر بلی کدام رشته ها در این برنامه تلفیق شده اند و آیا میزان تلفیق را برای نیل به مقصود مورد نظر کافی می دانید؟

مشخصات پاسخگو:

نام و نام خانوادگی: _____
 رشته و مدرک تحصیلی: _____
 سال و محل اخذ آخرین مدرک تحصیلی: _____
 زمان صرف شده برای تکمیل فرم: _____
 امضاء _____

